

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 1986 / 2529

สันติภาพ คือคุณค่าที่ปราศจากเขตแดน

เหนือ-ใต้ ตะวันออก-ตะวันตก มีเพียงสันติภาพเดียว

1. สันติภาพ คุณค่าสากล

เมื่อเริ่มวาระดิถีขึ้นปีใหม่ โดยอาศัยการคล้อยตามจากองค์พระจิตเจ้า พระราชาแห่งสันติภาพ ข้าพเจ้าขอยืนยันความผูกพันของพระศาสนจักรคาทอลิกทั้งหมดต่อสันติภาพ ในขณะเดียวกัน ข้าพเจ้าขออำนวยการให้ทุกท่านและประชาชนทั้งหลายในโลกนี้ จงมีสันติและขอสันติสุขจงมีในดวงใจทุกคน สันติภาพเป็นคุณค่าอันล้ำเลิศยิ่งซึ่งต้องประกาศย้ำกันอีกและให้ทุกคนสนับสนุน ไม่มีมนุษย์นามใดที่จะไม่ได้รับประโยชน์จากสันติภาพ และไม่มีดวงใจมนุษย์ใดที่จะไม่เบิกบานเมื่อสันติภาพอุบัติขึ้น นานาชาติในโลกสามารถบรรลุถึงเป้าหมายด้วยกันได้ก็ต่อเมื่อพวกเขาพร้อมเพรียงกันทำให้สันติภาพเป็นคุณค่าสากลเท่านั้น

ในโอกาสระลึกวันสันติสากลครั้งที่ 19 ในปีสันติสากล ซึ่งประกาศโดยสหประชาชาติ ข้าพเจ้าขอส่งสารแห่งความหวังนี้มายังทุกท่านด้วยเจตนาอันมุ่งมั่นว่า "สันติภาพ คือ คุณค่าที่ไม่มีเขตแดน" สันติภาพเป็นคุณค่าที่ตอบสนองต่อความหวังและความมุ่งมั่นปรารถนาของประชาชนทั้งหมดตลอดจนนานาชาติ ไม่ว่าจะเด็กหรือคนชรา และไม่ว่าหญิงหรือชายผู้มีน้ำใจดีทั้งหลาย นี่คือการที่ข้าพเจ้ามอบให้ทุกท่าน โดยเฉพาะผู้นำในโลก

ปัญหาเรื่องสันติภาพในแง่ที่เป็นคุณค่าสากลนั้น จำเป็นที่เราต้องพิจารณาด้วยสติปัญญาที่สุจริตอย่างยิ่งด้วยจิตใจที่จริงจังและด้วยความรับผิดชอบสูงสุดต่อตนเองและต่อนานาชาติ ข้าพเจ้าใคร่ขอร้องให้ท่านที่รับผิดชอบในการตัดสินใจทางการเมืองอันมีผลต่อความสัมพันธ์เหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก ขอให้ท่านเชื่อมั่นเถิดว่า สันติภาพนั้นมีเพียงหนึ่งเดียว บรรดาผู้มีความรับผิดชอบอนาคตของโลกไม่ว่าจะยึดถือปรัชญาการเมือง ระบบเศรษฐกิจหรือศาสนาใดๆ ต่างก็ได้รับการเรียกร้องให้เข้ามาร่วมสร้างสรรค์สันติภาพอันเดียวกัน บนพื้นฐานความยุติธรรมในสังคม และศักดิ์ศรีตลอดจนสิทธิของมนุษย์แต่ละคน

ภาระหน้าที่นี้เรียกร้องให้มีการเปิดอย่างสุดจิตใจต่อมนุษยชาติทั้งหมดและมีความเชื่อมั่นว่าทุกชาติในโลกมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันปรากฏออกมาในที่แต่ละ

ชาติพึ่งพาอาศัยกัน ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์อย่างมากหรือให้โทษอย่างมหันต์ ดังนั้นความเป็น
ปึกแผ่นในระดับสากลและความร่วมมือกันเป็นคุณค่าที่จำเป็น ซึ่งเรียกร้องความสำนึกของบุคคล
และความรับผิดชอบของนานาชาติ ในความหมายของ*ความจำเป็นทางศีลธรรม*ดังได้กล่าวมานี้
แหละ ข้าพเจ้าจึงมีสารมายังประชากรโลกในวันที่ 1 มกราคม 1986 เพื่อประกาศคุณค่าสากลของ
"สันติภาพ"

2. การคุกคามต่อสันติภาพ

ในการเสนอความคิดความเข้าใจถึงสันติภาพในยามเริ่มต้นปีใหม่ เราก็ตระหนักดีว่าใน
สถานการณ์ปัจจุบัน สันติภาพเป็นคุณค่าซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานที่บอบบางมาก เมื่อดูอย่างผิวเผิน
แล้ว เป้าหมายของเราที่จะทำให้สันติภาพเป็นความจำเป็นสูงสุดนั้นดูเหมือนว่าเป็นความเพ้อฝัน
ทั้งนี้เนื่องจากโลกปัจจุบันของเราเต็มไปด้วยเหตุการณ์มากมายซึ่งชี้ถึง*การแสวงหาผลประโยชน์*
*ฝ่ายตน*เกินไประหว่างกลุ่มการเมือง กลุ่มอุดมการณ์และกลุ่มเศรษฐกิจที่ต่อต้าน เมื่อตกอยู่ใน
วังวนแห่งระบบเหล่านี้ ผู้นำและกลุ่มต่างๆ ก็พยายามที่จะให้ได้มาซึ่งจุดมุ่งหมายของตนและความ
ทะยานอยากแห่งอำนาจ ความก้าวหน้าและความมั่งคั่งโดยไม่มีใครตรวจถึงความสำคัญและ
ภาระหน้าที่ในการสร้างความเป็นปึกแผ่นและความร่วมมือระดับสากลเพื่อผลประโยชน์แห่งคุณ
ความดีส่วนรวมของประชาชนซึ่งรวมกันเป็นครอบครัวมนุษยชาติ

ในสภาพการณ์นี้ก็เกิดมีกลุ่มเป็นฝักฝ่ายซึ่งคงอยู่และแบ่งแยกประชาชนให้เป็นกลุ่มเล็กกลุ่ม
น้อยที่เป็นปฏิปักษ์กันและให้ปัจเจกชนต่อสู้กันทำให้สันติภาพส่อแหลมต่ออันตราย ทั้งยังสร้าง
อุปสรรคใหญ่หลวงต่อการพัฒนาต่างฝ่ายต่างก็มีท่าทีแข็งกร้าว และความปรารถนาอันแข็งกล้าที่
จะรักษาผลประโยชน์ของตนเองหรือเพิ่มพูนผลประโยชน์นั้นกลายเป็นเหตุจูงใจสำคัญในการ
กระทำ อันนำไปสู่การเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น และการแตกแยกทวีคูณขึ้นอันเป็นผลของความเห็น
แก่ตัวและการไม่ไว้ใจผู้อื่นมากขึ้น ในสถานการณ์เช่นนี้ *ผู้น้อยอ่อนแอ คนจนและผู้ที่ไม่มียุติธรรม*
เสียงจะได้รับความยากลำบากที่สุด สิ่งนี้จะเกิดขึ้นโดยตรงเมื่อคนจนและผู้ที่ไม่มียุติธรรม
ตนเองต้องถูกกดให้อยู่ใต้บังคับโดยอาศัยพลังแห่งอำนาจ และจะเกิดขึ้นโดยทางอ้อมเมื่อใช้อำนาจ
ทางเศรษฐกิจเพื่อเอารัดเอาเปรียบประชาชนในแง่ผลประโยชน์ที่เขาควรได้รับตามสิทธิ ทั้งยังกดให้เขา
เป็นทาสทางสังคมและเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดความไม่พอใจและความรุนแรง ตัวอย่างในเรื่องนี้
ปัจจุบันมีอยู่มากมายอย่างน่าเศร้าใจ

ภาพอันน่าสะพรึงกลัวของอาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งเกิดจากการต่อสู้ระหว่างตะวันออกและ
ตะวันตกยังเป็นตัวอย่างที่น่าทึ่งของสถานการณ์นี้ อาวุธนิวเคลียร์มีอำนาจในการทำลายล้างสูง

มากและเมื่อใช้แล้วทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งคนเราไม่กล้าจินตนาการถึงมันเพราะความหวาดกลัว ความกลัวดังกล่าวนี้มีใช้ว่าจะไร้เหตุผล ทางออกเพื่อตอบโต้ความกลัว ผลในการทำลายของระเบิดนิวเคลียร์นี่ก็คือ*การเจรจาต่อรอง*เพื่อการลดอาวุธนิวเคลียร์อย่างจริงจัง และหามาตรการร่วมกันในการลดความเป็นไปได้ของสงครามนิวเคลียร์ ข้าพเจ้าใคร่ขอรับรองผู้ผลิตอาวุธนิวเคลียร์ให้ทบทวนอีกครั้งถึงความรับผิดชอบอันหนักหน่วงทางด้านการเมืองและศีลธรรมในเรื่องนี้ มันเป็นข้อบังคับที่บางคนยอมรับแล้วทางกฎหมาย ในข้อตกลงกันระหว่างชาติ แต่สำหรับทุกคนนั้นมันเป็นข้อบังคับอันเนื่องมาจากเหตุผลแห่ง*การรับผิดชอบร่วมกันขั้นพื้นฐานเพื่อสันติภาพและการพัฒนา*

แต่การคุกคามของอาวุธนิวเคลียร์มิใช่หนทางเดียวที่ทำให้ความขัดแย้งนั้นกลายเป็นวิกฤตการณ์ถาวรและขยายตัวออกไป *การซื้อขายอาวุธสงครามที่เพิ่มขึ้น*แม้ว่าจะเป็นอาวุธธรรมดาแต่มันสลับซับซ้อนมากก็ก่อให้เกิดผลร้ายแรงยิ่งนัก ในขณะที่อภิมหาอำนาจทั้งหลายพยายามหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากันโดยตรง แต่ต่างฝ่ายก็ต่างปฏิบัติการแข่งขันกันในซีกโลกส่วนอื่นๆ ทำให้ปัญหาท้องถิ่นและความแตกต่างระดับภูมิภาคหนักหน่วงยิ่งขึ้นและดำรงอยู่ตลอดไป โดยกองทัพที่ได้รับอาวุธสนับสนุนจากประเทศที่ร่ำรวยกว่า และโดยทำให้ข้อขัดแย้งในระดับท้องถิ่นกลายเป็นข้อขัดแย้งของอุดมการณ์ ทั้งนี้โดยอภิมหาอำนาจที่แสวงหาผลประโยชน์ในภูมิภาคด้วยการฉวยโอกาสเอารัดเอาเปรียบจากสภาพของคนจนและคนที่ไม่มีทางป้องกันตัว

ความขัดแย้งทางอาวุธสงครามนี้มีใช้เป็นสาเหตุเดียวที่ทำให้คนยากจนต้องทนแบกรับภาระที่ไม่เป็นธรรมในโลกปัจจุบัน ประเทศกำลังพัฒนาต้องเผชิญกับการทำทลายที่หนักแล้ว แม้ว่าไม่มีสงครามก็ตาม พิจารณาดูในด้านต่างๆ แล้ว *ความด้อยพัฒนานั้นยังเป็นสิ่งที่คุกคามสันติภาพของโลกยิ่งนับวันยิ่งมากขึ้น*

โดยข้อเท็จจริง ประเทศที่รวมกันเป็น "ประเทศทางเหนือ" และ "ประเทศทางใต้" นั้น มีความแตกต่างทางด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างมาก อันเปรียบประดุจ*เหวลึก*ซึ่งแยกคนจนจากคนรวย ข้อมูลทางสถิติเมื่อไม่นานมานี้ชี้ว่ามีการพัฒนาเกิดขึ้นในบางประเทศ แต่ก็ยังมีข้อมูลซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีช่องว่างกว้างขึ้นระหว่างคนจนและคนรวยในหลายๆ ประเทศ นอกจากนี้ก็ยังมี*สถานะทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงและคาดไม่ถึง* อันมีผลกระทบต่อหลายๆ ประเทศซึ่งมี*หนี้สินมหาศาล* และกำลังดิ้นรนที่จะทำการพัฒนาให้ดีขึ้นบ้าง

ในสถานการณ์เช่นนี้ สันติภาพซึ่งเป็นคุณค่าสากลกำลังอยู่ในอันตรายอันใหญ่หลวง แม้ว่าจะไม่มีการต่อสู้ทางด้านอาวุธก็จริง แต่ที่ใดมีความ*ออยู่ติธรรมอยู่* ความออยู่ติธรรมนั้นก็*เป็นสาเหตุและปัจจัย*ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง ไม่ว่าในสถานการณ์ใดก็ตาม สันติภาพในความที่สมบูรณ์ไม่

สามารถอยู่ด้วยกันกับความยุติธรรม สันติภาพไม่สามารถลดลงมาให้หมายถึงการปราศจากข้อขัดแย้งเท่านั้น แต่สันติภาพเป็นความสงบและบูรณภาพแห่งความเป็นระเบียบเรียบร้อย สันติภาพสูญหายไปด้วยการทุจริตทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งกระทำโดยกลุ่มผลประโยชน์ที่ดำเนินการในระดับนานาชาติ หรือโดยอภิสิทธิ์ชนภายในประเทศที่กำลังพัฒนา สันติภาพสูญหายไปโดยการแบ่งแยกทางสังคมซึ่งทำให้คนรวยเผชิญหน้ากับคนจนในระหว่างประเทศหรือภายในประเทศเอง สันติภาพสูญหายไปเมื่อมีการใช้กำลังซึ่งก่อให้เกิดผลที่ขมขื่น อันได้แก่ ความเกลียดชังและการแบ่งแยก สันติภาพยังสูญหายไปเมื่อการทุจริตทางเศรษฐกิจและความตึงเครียดภายในโครงสร้างของสังคมทำให้ประชาชนป้องกันตนเองไม่ได้และสิ้นหวัง จึงเป็นเหตุสำเร็จต่อพลังที่ร้ายกาจของความรุนแรง สันติภาพในฐานะที่เป็นคุณค่ายังอยู่ในภาวะอันตรายเสมอจากผลประโยชน์อันซ่อนเร้น โดยการตีความที่บิดเบือน (เบี่ยงเบน) และตรงข้าม และแม้กระทั่งด้วยการบิดเบือนอันแบบค้ายเพื่อรับใช้ระบบอุดมการณ์และการเมืองที่มีเป้าหมายสุดท้ายในอันที่จะครอบครอง

3. การเอาชนะสถานการณ์ที่กำลังเป็นไปนี้

มีคนจำนวนมากที่อ้างว่าสถานการณ์ปัจจุบันเป็นเรื่องธรรมดา และไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยถือว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างรัฐมีลักษณะเป็นความขัดแย้งถาวร มุมมองเชิงหลักการและเต็มไปด้วยการเมืองเช่นนี้ถูกตีความเป็นรูปแบบของสังคม และเป็นระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ถูกครอบงำด้วยการแข่งขันและการเป็นปรปักษ์ต่อกัน ซึ่งฝ่ายที่เข้มแข็งกว่าก็จะชนะไป สันติภาพที่มาจากมุมมองเช่นนี้ สามารถเป็นเพียง "การจัดการ" ซึ่งถูกเสนอด้วยหลักการ "การเมืองที่เกิดขึ้นจริง" (Realpolitik) และในฐานะที่เป็น "การจัดการ" ก็ไม่พยายามนักที่จะผ่อนคลายความตึงเครียดด้วยความยุติธรรมและความเสมอภาค แต่เพียงจัดการความแตกต่างและความขัดแย้งกันเพื่อจะรักษาคุณภาพอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะคงไว้ซึ่งสิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายที่ครอบงำอยู่ เป็นที่แน่ชัดว่าสันติภาพซึ่งตั้งและคงอยู่บนพื้นฐานความยุติธรรมของสังคมและความขัดแย้งทางอุดมการณ์นั้นจะไม่มีทางเป็นสันติภาพที่แท้จริงสำหรับโลก "สันติภาพ" แบบนี้ไม่สามารถเข้าไปช่วยผ่อนคลายเหตุแห่งความตึงเครียดของโลกปัจจุบัน ทั้งไม่สามารถให้ *วิสัยทัศน์* และคุณค่าต่างๆ อันจะสามารถแก้ปัญหการแบ่งแยกโลกออกเป็นเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก

สำหรับผู้ที่คิดว่าการแบ่งแยกเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ นั่น เราขอตอบว่า มันเป็นไปได้และจำเป็นที่เดียวที่จะสถาปนาสังคมแบบใหม่และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแบบใหม่ ซึ่งให้ความมั่นใจว่าจะมีความยุติธรรมและสันติภาพอยู่บนพื้นฐานอันมั่นคงและสากลแท้จริง ประสบการณ์

ด้านบวกก็เสนอแนะว่าสังคมแบบใหม่นั้นไม่อาจถูกยึดเยียดจากเบื้องบนหรือจากภายนอก หรือจะเกิดจากวิธีการและเทคนิคเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพราะรากลึกของการเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน และความตึงเครียดอันทำให้ขาดสันติภาพและการพัฒนานั้นจะพบได้ในดวงใจของมนุษย์ เหนือสิ่งอื่นใด ดวงใจและทัศนคติของประชาชนนั้นแหละที่จะต้องเปลี่ยนไป และการเปลี่ยนนี้ต้องการฟื้นฟู การกลับใจของแต่ละบุคคล

ถ้าเราศึกษาวิวัฒนาการของสังคมในเวลาที่ผ่านไป เราจะเห็นว่ามิใช่มีแต่บาดแผลลึก แต่ยังมีสัญญาณแห่งความตั้งใจแน่วแน่ของบุคคลร่วมสมัยและประชาชนในการที่จะเอาชนะอุปสรรคนานาประการในปัจจุบันเพื่อสถาปนาระบบสากลใหม่ นี่คือเส้นทางที่มนุษยชาติจะต้องเดินไปเพื่อสร้างยุคแห่งสันติภาพและการพัฒนาแบบสมบูรณ์

4. หนทางแห่งความเป็นปึกแผ่นและการเสวนา

ระบบสากลแบบใหม่ระบบใดๆ ก็ตามที่จะสามารถเอาชนะความคิดที่ว่าต้องมีการแบ่งแยกและการเป็นปฏิปักษ์ต่อกันนั้นจำต้องตั้งอยู่บนความมุ่งมั่นของแต่ละคนที่จะทำให้ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เป็นนโยบายนานาชาติที่จำเป็นเบื้องต้น ในปัจจุบันนี้มีมนุษยชาติจำนวนมหาศาลทุกมุมโลกต่างมีความสำนึกอย่างแรงกล้าถึงความเสมอภาคขั้นพื้นฐานถึงเกียรติ ศักดิ์ศรี และสิทธิที่มอบให้แก่ใครไม่ได้ ในเวลาเดียวกันยังมีความสำนึกเพิ่มขึ้นว่ามนุษยชาติมีผลประโยชน์อันหนึ่งอันเดียวกัน มีกระแสเรียกและชะตากรรมอันเดียวกัน และประชาชนทั้งหลายแม้ว่ามีลักษณะเฉพาะของชาติที่มีอยู่มากมายและแตกต่างกัน ต่างก็ได้รับการเรียกร้องให้หันมาสร้างครอบครัวเดียวกัน นอกจากนี้ให้ตระหนักว่าทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัดแต่ความต้องการนั้นมีมากมายไม่รู้สิ้น ดังนั้นแทนที่จะสูญเสียทรัพยากรไปเสียเปล่าหรือนำมาใช้สร้างอาวุธร้ายแรงเพื่อการทำลายล้างนั้นก่อนอื่นใดหมด จำเป็นที่เราจะใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษยชาติ เสียก่อน

เช่นเดียวกันเป็นสิ่งสำคัญที่จะสังเกตว่ามนุษยชาติเรามีความสำนึกยิ่งขึ้นถึงความจริงที่ว่า การคืนดีกัน ความยุติธรรมและสันติภาพระหว่างปัจเจกชนและระหว่างชาติต่างๆ เฉพาะอย่างยิ่งในขั้นนี้ที่อนาคตของมนุษยชาติกำลังถูกคุกคามอย่างใหญ่หลวงนั้นมิใช่เป็นเพียงคำเรียกร้องที่สูงส่งแบบนักนิยมอุดมคติเพียงหยิบมือเดียว แต่มันเป็นเงื่อนไขสำหรับความอยู่รอดของชีวิตเอง ดังนั้นการสถาปนาระเบียบที่ตั้งอยู่บนความยุติธรรมและสันติภาพนั้นเป็นสิ่งที่ปัจจุบันนี้ต้องการเป็นอย่างยิ่ง เป็นเสมือนหนึ่งข้อบังคับทางศีลธรรมที่ชัดเจนถูกต้องสำหรับประชาชนและระบอบการปกครองทั้งปวงเหนืออุดมการณ์และระบบทั้งหมด ความจำเป็นที่จะคำนึงถึงความดีส่วนรวมของ

ครอบครัวแห่งนานาชาติ ทั้งสิ้นปรากฏเด่นชัดว่าเป็นภาระหน้าที่ทางด้านศีลธรรมและนิติธรรม อันจะต้องอยู่ควบคู่ไปด้วยกันและอยู่เหนือความดีส่วนรวมเฉพาะของชาติใดชาติหนึ่ง

หนทางที่ถูกที่ควรอันจะนำสังคมโลกปัจจุบันไปสู่ความยุติธรรมและสันติภาพโดยปราศจากพรมแดนระหว่างประชาชนและทวีปต่างๆ ก็คือหนทางสู่ความเป็นปึกแผ่น การเสวนาและภราดรภาพสากล หนทางนี้เป็นหนทางเดียวเท่านั้น ไม่ว่าจะระบบและความสัมพันธ์ทางการเมืองก็ดี ทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมก็ดี จำต้องตีมูลค่าไปด้วยคุณค่าของความเป็นปึกแผ่นและการเสวนา ซึ่งจะต้องอาศัยสถาบันหนึ่งอันจัดเป็นกลไกพิเศษของประชาคมโลกที่จะเฝ้าดูแลความดีส่วนรวมของประชาชนทั้งปวง

เห็นได้ชัดเจนว่าเพื่อจะสร้างประชาคมโลกแบบนี้ให้สำเร็จ ก็จำเป็นที่จะต้องละทิ้งแนวความคิดทางปัญญาและทัศนะทางการเมืองที่แปรเปลี่ยนไปด้วยความกระหายอำนาจ และด้วยอุดมการณ์ต่างๆ รวมทั้งการป้องกันอภิสิทธิ์และความมั่นคงของตนเองเสียและเปลี่ยนเป็นการพร้อมที่จะแบ่งปันและร่วมมือกันกับทุกคนด้วยจิตตารมณ์แห่งการไว้ใจกัน

การเรียกร้องที่จะให้รับรู้ถึงเอกภาพของครอบครัวมนุษย์นั้นมีอิทธิพลอย่างแท้จริงต่อชีวิตและต่อความผูกพันของเราต่อสันติภาพ นี่หมายความว่าก่อนอื่นหมดเราต้องปฏิเสธความคิดแบ่งแยก และการเอารัดเอาเปรียบกัน หมายความว่าเราต้องผูกพันตัวเราเองกับความเป็นปึกแผ่นหนึ่งเดียวกันใหม่ ซึ่งเป็นความเป็นปึกแผ่นหนึ่งเดียวกันของครอบครัวมนุษยชาติ และยังหมายถึงการมองความตึงเครียดระหว่างเหนือ-ใต้ และเปลี่ยนให้มันเป็นความสัมพันธ์ใหม่ ความเป็นปึกแผ่นหนึ่งเดียวกันทางสังคมของทุกคน ความเป็นปึกแผ่นทางสังคมนี้ย่อมเผชิญหน้าอย่างจริงจังกับเหลี่ยมซึ่งแบ่งแยกกันอยู่ในปัจจุบัน แต่ไม่ยอมเฉยอยู่ในแบบลัทธิถือเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนด ทั้งยังรับรู้ถึงความสลบซับซ้อนของปัญหาที่ถูกปล่อยปละละเลยมาเป็นเวลาช้านาน แต่สภาพนี้ยังจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องโดยมนุษย์ทั้งชายและหญิง ซึ่งถือว่าตนเป็นพี่น้องกันกับทุกคนบนแผ่นดินนี้ ความจริงมีอยู่ว่าการเปลี่ยนแปลงในมาตรฐานความเจริญทางเศรษฐกิจนั้น มีผลกระทบต่อทุกส่วนของโลกมิใช่เพียงแต่ส่วนที่ยากจนที่สุดเท่านั้น แต่บุคคลที่เล็งเห็นสันติภาพเป็นคุณค่าสากลย่อมจะใช้โอกาสนี้ลดความแตกต่างระหว่างเหนือ-ใต้ และปรับความสัมพันธ์ใหม่ซึ่งจะทำให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น ข้าพเจ้าหมายถึงเรื่องราคาวัตถุดิบต่างๆ หมายถึงความต้องการผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี ความต้องการการฝึกฝีมือแรงงาน หมายถึงคนว่างงานจำนวนล้านๆ คนที่อาจจะทำการผลิตได้ หมายถึงภาระหนี้สินจำนวนมากที่ประเทศยากจนแบกรับอยู่และยังหมายถึงวิธีการใช้เงินทุนอย่างดีและมีความรับผิดชอบมากกว่าในประเทศกำลังพัฒนา ข้าพเจ้าหมายถึง

ประเด็นอีกมากมายต่างก็สร้างความตึงเครียดและเมื่อรวมกันทั้งหมดแล้วก็ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเหนือ-ใต้ แตกแยกกัน *สิ่งเหล่านี้ควรและต้องเปลี่ยนแปลงเสีย*

ถ้าความยุติธรรมในสังคมเป็นเครื่องมือไปสู่สันติภาพสำหรับประชาชนทั้งหมดแล้ว ก็หมายความว่าเราเห็นสันติภาพเป็นผลของความสัมพันธ์ที่ยุติธรรมและสุจริตซึ่งจะแยกจากกันมิได้ ในทุกระดับทั้งระดับสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และศีลธรรมของชีวิตมนุษย์บนแผ่นดินนี้ การกลับใจมาสู่ทัศนะในด้านความเป็นปึกแผ่นทางสังคมยังชี้ให้เห็นถึงความบกพร่องของ *สถานการณ์ปัจจุบันระหว่างตะวันตก-ตะวันออก* อีกด้วย ในสารของข้าพเจ้าที่มีไปยังสมัชชาพิเศษครั้งที่ 2 ของการประชุมสมัชชาสหประชาชาติเรื่องการลดอาวุธ ข้าพเจ้าได้ทบทวนหลายประเด็นซึ่งจำเป็นในอันที่จะปรับปรุงสถานการณ์ระหว่างค่ายตะวันออกและตะวันตกให้ดีขึ้น มาตรการต่างๆ ที่เวลานั้นข้าพเจ้าได้เสนอและย้ำเสมอมา ตั้งอยู่บนความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวมนุษยชาติที่กำลังเดินไปด้วยกัน *ตามทางแห่งการเสวนา* การเสวนากันสามารถเปิดประตูที่เปิดอยู่เนื่องจากความตึงเครียดซึ่งมีอยู่ระหว่างค่ายตะวันออก-ตะวันตก การเจรจาเป็นหนทางเดียวที่มนุษย์จะค้นพบกันและกัน และค้นพบความหวัง ตลอดจนความมุ่งมั่นปรารถนาที่จะมีสันติภาพซึ่งมักจะพบว่าซ่อนอยู่ในส่วนลึกของหัวใจมนุษย์นั่นเอง การเสวนาที่แท้จริงอยู่เหนืออุดมการณ์ใดๆ และทำให้มนุษย์พบกันในความเป็นจริงของชีวิตมนุษย์นั่นเอง การเสวนาทำลายอคติและเครื่องกีดขวางที่สมมุติขึ้น การเสวนากันทำให้มนุษย์มาสัมพันธ์กันในฐานะสมาชิกของครอบครัวเดียวกันที่ร่ำรวยไปด้วยวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ต่างๆ การกลับใจเสียใหม่ทำให้มนุษย์หันมาสนับสนุนภราดรภาพสากล ส่วนการเสวนานั้นก็ช่วยให้มนุษย์สามารถไปสู่เป้าหมายนี้ได้

ในปัจจุบัน การเสวนานี้เป็นสิ่งจำเป็นมากกว่าแต่ก่อน โดยตัวมันเองแล้ว อาวุธและยุทธศาสตร์ตลอดจนการเสนาธิการและกลุ่มพันธมิตรต่างๆ ได้กลายเป็นเครื่องมือของการข่มขู่ตอบโต้กันและก่อให้เกิดความสะพรึงกลัวซึ่งมีผลกระทบอย่างมากต่อมนุษยชาติในปัจจุบัน การเสวนาคำนี้ถึงเครื่องมือเหล่านี้ในความสัมพันธ์กับชีวิตมนุษย์ ก่อนอื่นหมดข้าพเจ้าหมายถึงการเสวนาต่างๆ ในกรุงเจนีวา ซึ่งพยายามที่จะเจรจาและจำกัดอาวุธ และข้าพเจ้ายังหมายถึงการเสวนาที่ทำกันขึ้นในวงของหลายๆ ชาติ ซึ่งกระบวนการนี้ได้เริ่มขึ้นในข้อตกลงสุดท้ายที่เฮลซิงกิของการประชุมเรื่อง "ความมั่นคงและความร่วมมือกันในยุโรป" ซึ่งจะได้รับการทบทวนแก้ไขอีกครั้งหนึ่งในการประชุมที่กรุงเวียนนาในปีหน้าและปีต่อไป ในเรื่องการเสวนาและการร่วมมือกันระหว่างเหนือ-ใต้นั้น เรายังคิดถึงบทบาทที่สำคัญที่องค์กรบางอย่างมีอยู่เช่น องค์กร "อังค์ถัด" (UNCTAD) และการประชุมโลเม ซึ่งประชาคมยุโรปได้ลงนาม ข้าพเจ้ายังหมายถึงการเสวนาชนิดต่างๆ ที่ทำกันเพื่อเปิดพรมแดนให้ประชาชนได้เดินทางไปไหนมาไหนได้อย่างอิสระ ข้าพเจ้ายัง

หมายถึงการเสวนาที่เกิดขึ้นเมื่อวัฒนธรรมหนึ่งมีโอกาสได้สัมผัสอีกวัฒนธรรมหนึ่ง และทำให้วัฒนธรรมนั้นสมบูรณ์ขึ้น เมื่อปัญญาชนมีอิสระในการสื่อความคิด เมื่อคนงานสามารถชุมนุมได้อย่างเสรี เมื่อคนหนุ่มสาวผนึกกำลังกันเพื่อสร้างอนาคต เมื่อคนแก่มาอยู่ร่วมกับคนที่ตนรัก หนทางแห่งการเสวนาเป็นหนทางแห่งการค้นพบ เมื่อค้นพบรู้จักกันมากขึ้นเราก็ยังสามารถที่จะนำเอาสายสัมพันธ์แห่งสันติภาพมาแทนความตึงเครียดของอดีต

5. สัมพันธภาพใหม่บนรากฐานแห่งความเป็นปึกแผ่นและการเสวนา

ด้วยจิตตารมณ์แห่งความเป็นปึกแผ่น และโดยอาศัยเครื่องมือการเสวนา เราก็คะเรียนรู้ถึง

- ความเคารพต่อบุคคลทุกคน
- ความเคารพต่อคุณธรรมและวัฒนธรรมที่แท้จริงของผู้อื่น
- ความเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของบุคคล และสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองของผู้อื่น
- การมองให้พ้นจากตนเองเพื่อจะสามารถเข้าใจและสนับสนุนความตึงตัวของผู้อื่น
- การอุทิศทรัพย์สินของเราด้วยความเป็นปึกแผ่นด้านสังคม เพื่อการพัฒนา และการเติบโตภายใต้หลักความเสมอภาคและความยุติธรรม
- การสร้างสรรค์โครงสร้างต่างๆ ที่ทำให้ความเป็นปึกแผ่นของสังคมและการเสวนาร่วมกัน เป็นองค์ประกอบอันเที่ยงแท้ถาวรต่อโลกที่เราอาศัยอยู่

ความเป็นปึกแผ่นที่ควบคู่ไปกับการเสวนานั้น เข้ามาแทนที่ความตึงเครียดของการแบ่งเป็นสองฝักสองฝ่ายได้สำเร็จก็ต่อเมื่อเราได้เรียนรู้และยืนยันถึง*ความเป็นเอกของบุคคลมนุษย์* ศักดิ์ศรีของบุคคลและการปกป้องสิทธิส่วนตัวของเขาเหล่านั้นอยู่ในสภาพล่อแหลม เหตุว่าศักดิ์ศรีและสิทธินี้หลายครั้งเสียไปไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เนื่องจากความตึงเครียดและการบิดเบือนอันเกิดมาจากการเป็นฝักเป็นฝ่ายซึ่งเรากำลังกล่าวถึงอยู่ที่นี่ สิ่งนี้สามารถเกิดขึ้นได้ในประเทศที่ให้หลักประกันในเรื่องเสรีภาพส่วนบุคคล แต่ก็มีสถานการณ์ของความไม่เป็นปัจเจกนิยมและบริโคนิยมเข้ามาผันแปรบิดเบือนคุณค่าของชีวิตและยังเกิดขึ้นในสังคมที่บุคคลมนุษย์ถูกกดให้จมอยู่ภายใต้การถือกรรมสิทธิ์รวม สิ่งเดียวกันนี้ยังเกิดขึ้นได้ในประเทศใหม่ๆ ที่กระหายจะควบคุมกิจการต่างๆ ของตนเองแต่ก็ต้องถูกบังคับโดยมหาอำนาจให้อยู่ภายใต้นโยบายบางอย่าง หรือถูกล่อให้หลงไปด้วยผลได้ในระยะสั้นโดยประชาชนเองเสียเปรียบ ในเรื่องนี้ทั้งหมดเราต้องยืนยันถึงความเป็นเอกของบุคคลมนุษย์

6. ทศนะของคริสตชนกับการอุทิศตน

บรรดาพี่น้องชายหญิงของข้าพเจ้าที่มีความเชื่อเยี่ยงคริสตชน ในองค์พระคริสตเจ้า ในข่าวดีแห่งพระวรสารและในชีวิตของพระศาสนจักร ก็พบเหตุผลอันสูงส่งและแรงจูงใจที่เข้มแข็งขึ้น เมื่อเขาพยายามที่จะนำมาซึ่งสันติภาพหนึ่งเดียวในโลกปัจจุบัน ความเชื่อเยี่ยงคริสตชนมีจุดรวมอยู่ที่องค์พระเยซูคริสต์ซึ่งกางพระกรออกบนไม้กางเขนเพื่อรวบรวมบุตรของพระเจ้าที่กระจัดกระจาย (เทียบ ยน 11:52) เพื่อทำลายกำแพงแห่งการแบ่งแยก (เทียบ อพ 2:14) และนำนานาชาติทั้งหมดมาคืนดีกันบนภราดรภาพและสันติภาพ ไม้กางเขนที่ยกขึ้นเหนือโลกเป็นสัญลักษณ์ของการโอบอุ้มและให้พลังในการคืนดีกันระหว่างเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก

คริสตชนเมื่อได้รับแสงสว่างแห่งความเชื่อแล้ว ตระหนักดีว่าเหตุผลที่แท้จริงที่ทำให้โลกทุกวันนี้เต็มไปด้วยการแบ่งแยก ความตึงเครียด การแข่งขันชิงดีกัน การแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่ายและความเหลื่อมล้ำที่ไม่ยุติธรรมแทนที่จะเป็นโลกแห่งภราดรภาพอันแท้จริง นั่นคือบาป พุศุอีกนัยหนึ่งก็คือความไร้ระเบียบทางศีลธรรมของมนุษย์นั่นเอง ในขณะที่เดียวกันคริสตชนก็ตระหนักถึงพระหรรษทานของพระคริสต์สามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพของมนุษย์นั้นยังคงแผ่มาในโลก เพราะเหตุว่าที่ใดมีบาปเพิ่มขึ้นที่นั่นพระคุณก็จะไพบูลย์ยิ่งขึ้น (รม 5:20) พระศาสนจักรซึ่งสืบทอดพระภารกิจของพระคริสต์และแจกจ่ายพระหรรษทานแห่งการไถ่กู้ของพระองค์ก็มีจุดประสงค์นี้เอง ในอันที่จะรวบรวมมนุษย์ทุกคนและทุกเชื้อชาติเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีภราดรภาพและสันติภาพดังที่สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2 ที่กล่าวว่า "การส่งเสริมเอกภาพนั้นประสานเข้ากับภารกิจอันลึกซึ้งของพระศาสนจักร เพราะพระศาสนจักรเป็นดังศีลศักดิ์สิทธิ์ในพระคริสตเจ้า คือเป็นทั้งเครื่องหมายและเครื่องมือเพื่อเข้าใกล้ชิดสนิทกับพระเป็นเจ้า และสำหรับเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับมนุษยชาติทั้งหมด" (พระธรรมนูญว่าด้วยพระศาสนจักรในโลกสมัยนี้, ข้อ 42) พระศาสนจักรซึ่งเป็นหนึ่งและสากลในหมู่นานาชาติที่ได้รวมเข้ามา สามารถเป็นเครื่องเชื่อมโยงระหว่างประชาคมมนุษย์หมู่ต่างๆ และระหว่างชาติต่างๆ เพียงแต่ว่าประชาคมและชาติเหล่านั้นต้องไว้วางใจและยอมให้พระศาสนจักรมีเสรีภาพอย่างแท้จริงที่จะปฏิบัติตามหน้าที่ของตน (อ้างแล้ว)

ทศนะและข้อเรียกร้องต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากจิตใจที่มีความเชื่อที่แท้จริง ก่อขึ้นหมดควรเป็นเหตุทำให้คริสตชนทุกคนได้มีความสำนึกยิ่งขึ้นถึงสถานการณ์ที่ไม่ประสานเข้ากับพระวรสารเลย ดังนั้นจะทำให้สถานการณ์เหล่านั้นบริสุทธิ์ผุดผ่องและถูกต้องขึ้น ในเวลาเดียวกันคริสตชนควรจะตระหนักและให้คุณค่ากับเครื่องหมายที่ดีอันเป็นประจักษ์พยานว่ามีความพยายามขึ้นแล้วในอันที่จะแก้ไขสถานการณ์เหล่านี้และพวกเขาต้องสนับสนุนคำจูน อีกทั้งทำให้ความพยายามเหล่านั้นเข้มแข็งขึ้น

อาศัยความเชื่ออันเร้าร้อนซึ่งทำให้เราหวังในสิ่งที่ไม่น่าจะหวัง (เทียบ รม 4:18) คริสตชนต้อง อยู่เหนือเขตแดนของลัทธิอุดมการณ์ และระบบต่างๆ เพื่อที่จะเข้าไปสู่การเสวนาร่วมกับประชาชน ที่มีน้ำใจดีและสร้างสรรค์ความสัมพันธ์ใหม่ และรูปแบบใหม่ของความเป็นปึกแผ่นกัน ณ ที่นี้ ข้าพเจ้าขอกล่าวคำยกย่องอย่างสูงต่อบรรดาผู้ที่ทำงานเป็นอาสาสมัครนานาชาติและกิจกรรม รูปแบบอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสายสัมพันธ์ในการเกี่ยวผูกแบ่งปันและภราดรภาพ นอกเหนือการแบ่งแยกออกเป็นฝักเป็นฝ่าย

7. ปีสันติสากลและการวิงวอนครั้งสุดท้าย

เพื่อนพี่น้องชายหญิงที่รักทั้งหลาย ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ ข้าพเจ้าขอวิงวอนท่านทั้งหลายอีกครั้งให้ยกเลิกการเป็นศัตรูกัน หักโซ่ตรวนแห่งความตึงเครียดต่างๆ ที่ปรากฏในโลกปัจจุบันนี้ ข้าพเจ้าวิงวอนท่านให้เปลี่ยนความตึงเครียดทั้งหลายระหว่างเหนือและใต้, ตะวันออกและตะวันตก ให้กลับเป็นสัมพันธภาพของความเป็นปึกแผ่นและการเสวนากัน องค์การสหประชาชาติ ได้ประกาศให้ปี 1986 เป็นปีสันติสากล ความพยายามอันสูงส่งนี้ควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุน ไม่มีหนทางใดที่ดีกว่านี้อีกแล้วในอันที่จะสนับสนุนจุดมุ่งหมายของปีสันติภาพ โดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก ให้เป็นพื้นฐานของสันติภาพที่เป็นสากล

ท่านผู้เป็นนักการเมือง และรัฐบุรุษ ข้าพเจ้าวิงวอนให้ท่านเป็นผู้นำทำให้ประชาชนมีความพยายามตามทิศทางนี้เสียใหม่

สำหรับท่านผู้เป็นนักธุรกิจ ผู้รับผิดชอบต่อองค์การการเงินและการค้า ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้โปรดทบทวนอีกครั้งหนึ่งถึงความรับผิดชอบต่อพี่น้องชายหญิงของท่าน

บรรดาท่านเสนาธิการทหาร ข้าราชการ นักวิทยาศาสตร์และวิศวกรต่างๆ ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้ท่านได้ใช้ความชำนาญสามารถในหนทางที่จะส่งเสริมการเสวนาและความเข้าใจอันดีต่อกัน

ท่านผู้กำลังทนทุกข์ทรมาน คนพิการผู้มีข้อจำกัดทางด้านร่างกาย ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้ท่านได้อุทิศคำภาวนาและชีวิตของท่านเพื่อทำลายเขตแดนที่แบ่งแยกโลก

บรรดาท่านทั้งหลายผู้เชื่อในพระเป็นเจ้า ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้ท่านดำเนินชีวิตของท่านด้วยความสำนึกถึงครอบครัวหนึ่งเดียวภายใต้พระบิดาเจ้า

ท่านทั้งหลายทุกผู้ทุกคน ไม่ว่าจะหนุ่มสาวหรือผู้เฒ่าผู้แก่ ไม่ว่าจะอ่อนแอหรือแข็งแรง ข้าพเจ้าขอวิงวอนท่านให้อ้าแขนรับสันติสุขอันเป็นคุณค่าที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งบันดาลความเป็นหนึ่งเดียวกันในชีวิต

ของท่าน ไม่ว่าจะท่านจะอยู่ที่ใดก็ตามบนพื้นพิภพนี้ ข้าพเจ้าขอเตือนท่านอย่างเร่าร้อนให้พยายาม
เป็นปีกแผ่นและเสวนาอย่างจริงจังต่อไป

สันติภาพเป็นคุณค่าที่ปราศจากเขตแดน ไม่ว่าจะเหนือ-ใต้ ตะวันออก-ตะวันตก ก็เป็น
ประชาชนเดียวกันที่รวมกันอยู่ในสันติภาพอันเดียวกันนั่นเอง

จากวาติกัน 8 ธันวาคม 1985

พระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

